

Atardamar anjiyoplasti ve stentleme

Anjiyoplasti, bir damardaki daralmayı veya tıkanıklığı açarak damar içindeki kan akışını artırmak için damarın balonla genişletilmesidir. **Stentleme** ise stent adı verilen, tel örgü kafes biçimindeki bir tüpün, kan damarını açık tutmak amacıyla yerleştirilmesidir.

Faydaları nelerdir?

Anjiyoplasti ve stentleme uygulamaları, kan akışını artırarak ve ağrıyı gidererek, vakaların %90-95'inde başarılı olur. Bazı vakalarda, özellikle diyabetik hastalarda, bu işlemler ameliyat sonrası bazı yaraların ve ülserlerin iyileşmesine yardımcı olabilir.

Anjiyoplasti ve stentleme, hastalığın yeri ve ciddiyeti ile balon veya stent kullanımına bağlı olarak değişen sürelerde fayda gösterebilir. Size özel durumunuzu hekiminizle görüşmeniz önerilir.

İşlem için nasıl hazırlanmalıyım?

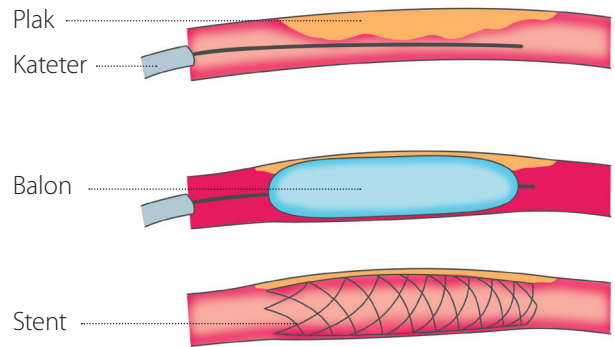
İşlem öncesi bazı ilaçların dozunun azaltılması veya kesilmesi gerekebilir. Kullandığınız ilaçları hekiminize söylemeniz önemlidir. İşlemden bir gece önce aç kalmanız gerekebilir.

İşleme uygun olduğunuzdan emin olmak için kan düzeyleriniz, kan pıhtılaşma değerleriniz ve böbrek fonksiyonlarınız önceden test edilecektir.

İşlem

İşlem lokal anestezi altında, bazen sedasyon ile yapılır. İşlem boyunca kan basıncınız, kalp atış hızınız ve oksijen seviyeleriniz izlenecektir. Diyabet hastasıysanız, kan şekeriniz de izlenecektir. Cildiniz sterilize edildikten ve lokal anestezi ile uyuşturulduktan sonra, kasık veya el bileğinizdeki bir atardamara küçük bir plastik tüp (kateter) yerleştirilecektir.

Kanın pıhtılaşmasını önlemek için kan sulandırıcı ilaç kullanılır; girişimsel radyolog, X-ışınlarını kullanarak uzun ve ince bir kılavuz teli damar içinde daralmanın veya tıkanmanın olduğu yere doğru ilerletir. Daralan yerden geçildiğinde, uzun ve ince kateter üzerine yerleştirilmiş balon, kılavuz tel üzerinde ilerletilerek daralan bölgeye gönderilir. Balon sıvı ile şişirilir, böylece damar genişletilmiş olur. Genişletme esnasında biraz rahatsızlık hissedebilirsiniz; böyle bir durumu doktorunuza bildirmelisiniz.

Genişletmenin başarılı olmaması durumunda, damarın açık tutulması için balonun yerleştirilmesi ile aynı yöntemle tel örgü kafes biçiminde bir tüp (stent) yerleştirilir. Özellikle damarın tamamen tıkalı olduğu bazı durumlarda, en baştan stent kullanılması planlanabilir. Stentlerin büyük çoğunluğu kalıcıdır. Yaklaşık bir saat süren işlem sonunda, kanamayı durdurmak için kasıktaki giriş bölgesine baskı uygulanır. Bazı durumlarda baskı uygulamak yerine deliği kapatmak, dikmek veya tıkamak için özel malzemeler kullanılabilir.

Riskler Nelerdir?

Giriş bölgesinde kanama veya morarma meydana gelebilir. Nadiren kanama kötüleşebilir, kan verilmesi veya ileri işlemler gerekebilir. Yine nadiren anjiyoplasti veya stentleme bölgesinde kan damarı yırtılabilir ve kanamayı durdurmak için özel kaplı bir stent ile kapatılması gerekebilir.

Daralmaya veya yeni pıhtı oluşumuna neden olan unsur (aterosklerotik plak) zaman zaman yerinden kopabilir ve kan akışını engelleyebilir; bu durumu düzeltmek için ilave bir işlem yapılması gerekir. Zamanla, anjiyoplasti bölgesinde pıhtı veya daralma tekrarlayabilir veya bunlar stent içinde oluşabilir. Stentler nadir de olsa kırılabilir.

İşlem sonrası neler olabilir?

Takip planı nedir?

İşlemden sonra nabzınız ve tansiyonunuz yakından takip edilecektir. 3-6 saat süre ile yatakta düz uzanmanız istenebilir. Her zamanki gibi yiyip içebilirsiniz ve izlem sonrası herhangi bir komplikasyon veya endişe verici bir durum gelişmezse aynı gün veya ertesi sabah eve gitmenize izin verilebilir. Stent takıldıysa, stent içinde pıhtı oluşmasını önlemek için muhtemelen 3-6 ay süreyle ilaç almanız istenecektir.

İşlemi yapan girişimsel radyolog tarafından kontrol edilmek üzere kliniğe tekrar gelmeniz gerekecektir. Bazı hekimler, anjiyoplasti yapılan veya stent yerleştirilen damarın açık kaldığından emin olmak için yılda bir ultrason görüntülemesi isteyebilir. Eğer atardamar veya stent yeniden daralırsa (vakaların %10-15'inde gerçekleşebilir), işlemin tekrar edilmesi gerekecektir.

www.cirse.org/patients

Bu belge genel tıbbi bilgiler içerir. Bu belgede yer alan bilgiler profesyonel tıbbi tavsiye, tanı veya tedavi yerine kullanılmamalıdır.